

Pandemia, kryzys, antytrust. **O ochronie konkurencji w czasach koronawirusa** (od redaktora prowadzącego)

Gdy rodził się pomysł poświęcenia jednego z numerów iKAR-a problematyce stosowania prawa konkurencji w obliczu pandemii koronawirusa SARS-CoV-2, mogło się wydawać, że w momencie jego ukazania się będziemy o pandemii i doświadczeniach z nią związanych rozmawiać w czasie przeszłym. Tymczasem przygotowując obecny numer pozostajemy w reżimie sanitarnym, a wiele sektorów gospodarki dotkniętych kryzysem nadal jest objętych ograniczeniami uniemożliwiającymi normalne funkcjonowanie, jak przed wybuchem pandemii. Wciąż aktualne dla praktyki stosowania prawa są pytania o adekwatność w obecnym stanie kryzysowym antymonopolowych kryteriów oceny praktyk gospodarczych przedsiębiorców czy procedur, w oparciu o które działają organy ochrony konkurencji.

Niniejszy numer zaczynamy od artykułów poświęconych różnym aspektom kontroli koncentracji w czasach pandemii koronawirusa i spowodowanego nią kryzysu gospodarczego. Anna Gulińska i Tomasz Kordala przygotowali artykuł, w którym omawiają to zagadnienie w aspekcie działalności Prezesa UOKiK, podsumowując praktykę polskiego organu antymonopolowego i formułując postulaty *de lege ferenda*. Z kolei Katarzyna Marita Szreder zajęła się wynikającymi z pandemii wyzwaniem dla kontroli koncentracji z perspektywy Komisji Europejskiej. Kolejnym spośród tekstów poświęconych tematowi przewodniemu numeru jest artykuł Karoliny Redlin. Autorka zajęła się mechanizmami regulacji cen i marż przyjętymi w celu przeciwdziałania nieuczciwemu wykorzystywaniu niedoboru różnych towarów i usług mających szczególne znaczenie dla ludności. Innym aspektem pandemii zajęła się Joanna Wiszniewska, która poddała analizie instytucję licencji przymusowej pod kątem przydatności do zwalczania nagłego stanu zagrożenia państwa spowodowanego sytuacją epidemiczną. Z kolei Aleksandra Kopeć podjęła temat kształtowania się unijnych zasad pomocy publicznej w dobie pandemii COVID-19 i omówiła najczęściej występujące w Polsce problemy związane z praktyczną implementacją tych zasad. Katalog tekstów poświęconych tematyce okołopandemicznej zamyka przygotowany przez Michała Konrada Derdaka przegląd reakcji krajowych i ponadnarodowych organów ochrony konkurencji na wybuch pandemii i spowodowany nią kryzys. Autor poszukuje odpowiedzi na pytanie, czy działania organów po wybuchu pandemii rzeczywiście przyniosły istotne zmiany w praktyce stosowania prawa konkurencji, czy też mają raczej charakter autopromocji.

Oddany do Państwa rąk numer iKAR-a zawiera także artykuły poświęcone innym aktualnym tematom. Konrad Kohutek analizuje trzy lata stosowania ustawy o nieuczciwym wykorzystywaniu przewagi kontraktowej, poddając ocenie praktykę decyzyjną Prezesa UOKiK i odnosząc się do spodziewanej implementacji do krajowego porządku prawnego Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2019/633. Natomiast Grzegorz Sęga analizuje uregulowania ze sfery *soft law* w aspekcie ochrony uczciwej konkurencji na rynku kapitałowym.

W ostatniej części Czytelnicy znajdują przygotowaną przez Agatę Jurkowską-Gomułkę recenzję książki Łukasza Grzejdziaka pt. „Ustalenie cen odsprzedaży towarów w prawie europejskim i amerykańskim. Studium prawnoporównawcze” oraz sprawozdanie z webinarium „Antitrust and developing economies in an era of crises” (Concurrences, NYU Law, 30 października 2020 r.).

Warszawa, dn. 22 kwietnia 2021 r.

dr. hab. Grzegorz Materna, prof. INP PAN
kierownik Zakładu Prawa Konkurencji
Instytut Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk